

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)
SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)
SSN Jarosław Matras

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Eweliny Okrój-Ozdarskiej del. do Prokuratury Krajowej
w sprawie **P. A.** oskarżonego z art. 26 ust. 2 ustawy z 23 maja 1991 r. o
rozwiązywaniu sporów zbiorowych
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 27 marca 2025 r.,
kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego
od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 kwietnia 2024 r., sygn. akt
XVII Ka 1460/23 utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego we Wrześni z
dnia 10 października 2023 r., sygn. akt II K 389/19

**1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 536 k.p.k.
uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym;**

**2. zarządza zwrot opłaty wniesionej od kasacji na rzecz
oskarżyciela subsydiarnego J. S.A.**

[J.J.]

Michał Laskowski Dariusz Kala Jarosław Matras

UZASADNIENIE

P. A. oskarżony został o to, że w dniu 2 maja 2017 r. kierował na terenie sklepów należących do spółki J. S.A., m.in. w Ś., M. i S., nielegalną zorganizowaną wbrew przepisom prawa akcją protestacyjną, polegającą na powolnej obsłudze klientów, nakłanianiu pracowników do powolnego obsługiwanie klientów, rozdawaniu wśród klientów ulotek i naklejek o prowadzonej akcji, rozklejaniu plakatów, braku reakcji na tworzące się długie kolejki do kas, czym działał na szkodę J. S.A., to jest o czyn z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązaniu sporów zbiorowych. W sprawie akt oskarżenia wniósł oskarżyciel posiłkowy substydiarny spółka J. S.A.

Sąd Rejonowy we Wrześni, wyrokiem z dnia 10 października 2023 r., sygn. II K 389/19, uniewinnił P. A. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżyciel posiłkowy substydiarny J. S.A. zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

1. „na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:
 1. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów z wyjaśnień Oskarżonego i uznanie ich za wiarygodne w zakresie braku kierowania akcją protestacyjną w dniu 2 maja 2017 r., co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;
 2. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadka K. H. polegające na uznaniu ich za niewiarygodne w zakresie, w którym twierdziła, że z odwołań pracowników od nałożonych kar porządkowych wynikało, że organizatorem akcji protestacyjnej był P. A. oraz brak uwzględnienia przez Sąd spostrzeżeń świadka i jego własnych wniosków w zakresie kierownictwa akcją protestacyjną, co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o

rozwiązywaniu sporów zbiorowych;

3. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadka A. D. polegające na przyjęciu przez Sąd założenia, że zeznania świadka A. D. o tym, że Oskarżony był twarzą akcji „P. ” i jej organizatorem stanowią wyłącznie jej interpretacje, przypuszczenia, spostrzeżenia, własne wnioski na podstawie informacji uzyskanych od innych pracowników i nie znalazły potwierdzenia w zeznaniach tych pracowników ani w żadnym innym materiale dowodowym, podczas gdy fakt kierowania akcją „P. ” wynika również z zeznań innych świadków, w szczególności K. H., M. W., W. K., E. C., P. S., M. B., S. B., M. S., D. P., B. D., I. O., A. K. i A. B., co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;
4. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadka M. W. polegające na nieuzasadnionym przyjęciu przez Sąd, że jej zeznania w zakresie odnoszącym się do informacji uzyskanych od W. B. są niewystarczające do przyjęcia, że Oskarżony kierował akcją protestacyjną, podczas gdy zgodnie z zeznaniami A. D. podobnej informacji o kierowniczej roli Oskarżonego W. B. udzieliła również jej, a ponadto zeznania M. W. w zakresie roli kierowniczej Oskarżonego w akcji protestacyjnej są spójne z zeznaniami innych świadków, w szczególności K. H., M. W., W. K., E. C., P. S., M. B., S. B., M. S., D. P., B. D., I. O., A. K. i A. B., co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;
5. art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej oceny dowodów z zeznań świadka W. B. i uznanie ich za wiarygodne, podczas gdy zeznania te nie korespondują z zeznaniami złożonymi przez świadka przed sądem pracy: Sądem Rejonowym Poznań - Grunwald i Jeżyce, V Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie o sygn. akt V P [...] (protokół rozprawy stanowi załącznik nr 1 do pisma oskarżyciela subsydiarnego z dnia 21 czerwca 2021 r.), co miało wpływ na ustalenia

faktyczne dotyczące kierowania akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;

6. art. 410 k.p.k. polegające na pominięciu przy dokonywaniu ustaleń stanu faktycznego roli komisji zakładowych w każdej z sieci sklepów przy organizacji i przeprowadzeniu akcji „P. ” oraz jedynie koordynacyjnej roli Krajowego Sekretariatu [...], co wynikało w szczególności z zeznań świadków M. B., D. P., A. B., M. S., P. S. oraz Statutu NSZZ „[...]”, które to dowody Sąd uznał za wiarygodne, a zatem dowody te powinny stanowić podstawę ustaleń stanu faktycznego, co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;
7. art. 410 k.p.k. polegające na pominięciu przy dokonywaniu ustaleń stanu faktycznego kwestii związanej z finansowaniem Krajowego Sekretariatu [...] NSZZ [...] oraz Krajowej Sekcji [...] NSZZ [...] ze składek odprowadzanych przez członków związku zawodowego, co wynikało z zeznań świadków M. B., D. P., A. B., P. S., S. B., które to dowody Sąd uznał za wiarygodne, co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;
8. art. 410 k.p.k. polegające na pominięciu przy dokonywaniu ustaleń stanu faktycznego faktu w postaci zainicjowania przedmiotowej akcji protestacyjnej przez Oskarżonego, co wynikało z dowodów w postaci artykułów prasowych i zrzutów ekranu z mediów społecznościowych, stanowiących załączniki do subsydiarnego aktu oskarżenia (k. 23, 24, 30, 31, 33 akt dochodzenia) oraz załączników do pisma oskarżyciela subsydiarnego z dnia 15 czerwca 2021 r. (m.in. załącznik 3,5,6,7,9,10) w postaci komunikatów o akcji „P. ”, artykułów prasowych, zrzutu ekranu z mediów społecznościowych, które to dowody Sąd uznał za wiarygodne, co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art.

26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych;

9. art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o zwrócenie się do Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu o udostępnienie płyt CD zawierających nagrania z monitoringu sklepu w S. z akt sprawy z powództwa J. C. przeciwko J. S.A., sygn. akt V P [...] oraz oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z monitoringu ze sklepu w S. wie poprzez jego odtworzenie na rozprawie jako niemającego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i zmierzającego do przedłużenia postępowania, podczas gdy przeprowadzenie tego dowodu pozwoliłoby na wykazanie okoliczności związanych z przebiegiem akcji „P. ”, tworzeniem się kolejek do kas oraz powolnej obsługi klientów w sklepach sieci B. w dniu 2 maja 2017 r. oraz wykazania winy Oskarżonego, co miało wpływ na ustalenia faktyczne dotyczące kierowania akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 123, dalej: „ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych”);
10. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 632 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 640 § 1 k.p.k. w zw. z § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1964 ze zm. - dalej: „Rozporządzenie o opłatach”) poprzez nieuwzględnienie jako podstawy faktycznej wyrokowania całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy i pominięcie przy ustaleniach faktycznych faktu notoryjnego w postaci braku uczestnictwa obrońcy Oskarżonego w znacznej części przesłuchań świadków w ramach tzw. pomocy prawnej, co skutkowało błędnym przyjęciem, że zachodziły przesłanki do ustalenia opłaty za czynności adwokackie polegające na udziale w rozprawach na maksymalnym dopuszczalnym poziomie równym sześciokrotności stawki minimalnej, podczas gdy liczba stawieńnictw obrońcy Oskarżonego w Sądzie nie wskazywała na to, że obrońca Oskarżonego poniósł szczególny nakład pracy;
11. art. 632 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 640 § 1 k.p.k. w zw. z § 15 ust. 3 oraz §

17 pkt 1 Rozporządzenia o opłatach poprzez przyjęcie, że stawka minimalna za udział w rozprawach wynosiła 2.352,00 zł i w efekcie zasądzenie od Oskarżyciela subsydiarnego na rzecz Oskarżonego kwoty 25.452,00 zł tytułem zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy w toku postępowania sądowego wskutek błędnego przyjęcia, że przy obliczaniu sześciokrotności stawki minimalnej uwzględnia się podwyższenie stawki minimalnej o 20% za każdy następny dzień w sprawach, w których rozprawa trwa dłużej niż jeden dzień, podczas gdy ww. podwyższenie stawki minimalnej o 20% za każdy następny dzień nie powinno być uwzględniane przy obliczaniu sześciokrotności stawki minimalnej;

12.art. 632 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 640 § 1 k.p.k. w zw. z art. 396 § 2 k.p.k. w zw. z § 12 ust. 1 Rozporządzenia o opłatach w zw. z § 15 ust. 3 Rozporządzenia o opłatach poprzez ustalenie opłaty za uczestnictwo w posiedzeniach dotyczących przesłuchania świadków w ramach tzw. pomocy prawnej jako sześciokrotności stawki minimalnej za udział w posiedzeniach dotyczących pomocy prawnej, podczas gdy opłatę za czynności adwokackie w wysokości przewyższającej stawkę minimalną można ustalić jedynie w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy, a przesłuchania świadków w ramach tzw. pomocy prawnej nie są rozprawami;

13.błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść rozstrzygnięcia polegający na błędnym ustaleniu, że:

1. Oskarżony P. A. nie kierował akcją protestacyjną 2 maja 2017 r.;
2. Oskarżony nie wyznaczał komukolwiek żadnych zadań w związku z akcją „P. ”
2 maja 2017 r. i nie mówił, co dane osoby w związku z tą akcją mają robić;
3. nie było scenariusza, gdzie ta akcja będzie się odbywać;
4. P. A. nie był głównym inicjatorem zorganizowania protestu, był jednym z wielu;

5. decyzje odnośnie akcji podejmowali pracownicy różnych sklepów;

6. pracownicy biorący udział w akcji „P.” nie podlegali kierownictwu;

podczas gdy z zeznań świadków uznanych za wiarygodne, tj. w szczególności W. K., E. C., P. S., M. B., S. B., M. S., D. P., B. D., I. O., A. K., A. B. wynika, że Oskarżony kierował akcją protestacyjną „P.” w sieci sklepów „B.” w dniu 2 maja 2017 r., decydował czy akcja protestacyjna odbędzie się w sieci sklepów „B.”, kontaktował się z pracownikami w sprawie tej akcji i przekazywał na czym ma polegać, instruował pracowników co do przebiegu akcji, co skutkowało uznaniem, że Oskarżony nie dopuścił się czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Autor apelacji, jak zaznaczył „z najdalej posuniętej ostrożności procesowej” zarzucił ponadto:

obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego Oskarżonemu, tj. naruszenie art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że działania Oskarżonego polegające na organizowaniu akcji, wspieraniu jej, braniu udziału w niej, instruowaniu pracowników, aby naklejać naklejki do ciała, przekazywaniu pracownikom gadżetów związanych z akcją (np. naklejek i ulotek), przekazywaniu pracownikom informacji o akcji „P.”, samodzielnym dokonywaniu autoryzacji tekstów artykułów prasowych dla przedstawicieli mediów, wypowiedanie się w mediach, nie stanowią „kierowania” nielegalną akcją protestacyjną w rozumieniu art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, co skutkowało uniewinnieniem Oskarżonego od zarzucanego mu czynu.”

W apelacji wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego we Wrześni i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu tej apelacji, Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2024 r., sygn. akt XVII Ka 1460/23, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł oskarżyciel posiłkowy subsydiarny J. S.A. Zarzucono w niej wyrokowi:

- 1) „rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku przez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na tym, że Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyniku nierzetelnego rozpoznania środka odwoławczego nie poddał wnikliwej analizie zarzutów apelacji zawartych w pkt. 1 lit. b)-f) apelacji dotyczących naruszenia art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów z wyjaśnień Oskarżonego oraz zeznań świadków K. H., A. D., M. W. i W. B. oraz nie ustosunkował się do nich w sposób prawidłowy w uzasadnieniu wyroku.

1. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit. b)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się w sposób należyty i kompleksowy do zarzutu podniesionego przez Oskarżyciela subsydiarnego w apelacji dotyczącego naruszenia art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów z wyjaśnień Oskarżonego i uznanie ich za wiarygodne w zakresie braku kierowania akcją protestacyjną w dniu 2 maja 2017 r., co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P.” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Brak właściwego odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianego zarzutu skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażąco naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

2. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit. c)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się w sposób właściwy do zarzutu podniesionego przez Oskarżyciela subsydiarnego w apelacji dotyczącego naruszenia art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadka K. H. polegającej na uznaniu ich za niewiarygodne w zakresie, w którym świadek twierdziła, że z odwołań pracowników od nałożonych kar porządkowych wynikało, że organizatorem akcji protestacyjnej był P. A. oraz brak uwzględnienia przez Sąd spostrzeżeń świadka i jego własnych wniosków w zakresie kierownictwa akcją protestacyjną, co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P.” oraz uniewinnienie Oskarżonego

od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Brak właściwego odniesienia się przez Sąd odwoławczy do wskazanego zarzutu skutkował brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

3. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit d)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się w sposób właściwy do zarzutu podniesionego przez Oskarżyciela subsydiarnego w apelacji dotyczącego naruszenia art. 7 k.p.k. w przedmiocie zeznań świadka A. D.. W apelacji skarżący zarzucił naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadka A. D. polegające na przyjęciu przez Sąd założenia, że zeznania świadka A. D. o tym, że Oskarżony był twarzą akcji „P. ” i jej organizatorem stanowią wyłącznie jej interpretacje, przypuszczenia, spostrzeżenia, własne wnioski na podstawie informacji uzyskanych od innych pracowników i nie znalazły potwierdzenia w zeznaniach tych pracowników ani w żadnym innym materiale dowodowym, podczas gdy fakt kierowania akcją „P. ” wynika również z zeznań innych świadków, w szczególności K. H., M. W., W. K., E. C., P. S., M. B., S. B., M. S., D. P., B. D., I. O., A. K. i A. B., co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P. ” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Brak właściwego odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianego zarzutu skutkował brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

4. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit e)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się w sposób należyty i kompleksowy do zarzutu podniesionego przez Oskarżyciela subsydiarnego w apelacji dotyczącego naruszenia art. 7 k.p.k. w odniesieniu do zeznań złożonych przez świadka M. W.. W apelacji Oskarżyciel subsydiarny zarzucił naruszenie art. 7

k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadka M. W. polegające na nieuzasadnionym przyjęciu przez Sąd, że jej zeznania w zakresie odnoszącym się do informacji uzyskanych od W. B. są niewystarczające do przyjęcia, że Oskarżony kierował akcją protestacyjną, podczas gdy zgodnie z zeznaniami A. D., podobnej informacji o kierowniczej roli Oskarżonego W. B. udzieliła również jej, a ponadto zeznania M. W. w zakresie roli kierowniczej Oskarżonego w akcji protestacyjnej są spójne z zeznaniami innych świadków, w szczególności K. H., M. W., W. K., E. C., P. S., M. B., S. B., M. S., D. P., B. D., I. O., A. K. i A. B., co spowodowało błędne ustalenie przez Sąd, że Oskarżony nie kierował akcją „P.” oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Brak właściwego odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianego zarzutu skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu 1 instancji, co stanowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

5. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit f)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się w sposób właściwy do zarzutu podniesionego przez Oskarżyciela subsydiarnego w apelacji dotyczącego naruszenia art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej oceny dowodów z zeznań świadka W. B. i uznanie ich za wiarygodne, podczas gdy zeznania te nie korespondują z zeznaniami złożonymi przez świadka przed Sądem Pracy w sprawie o sygn. akt V P [...] (protokół rozprawy stanowi załącznik nr 1 do pisma Oskarżyciela subsydiarnego z dnia 21 czerwca 2021 r.), co miało wpływ na ustalenia faktyczne dotyczące kierowania akcją „P. oraz uniewinnienie Oskarżonego od czynu z art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Brak właściwego odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianego zarzutu skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

- 2) rażąco obrażając prawa procesowe, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku przez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na tym że Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyniku nierzetelnego rozpoznania środka odwoławczego nie poddał analizie zarzutów apelacji zawartych w pkt. 1 lit. g), h), i) dotyczących naruszenia art. 410 k.p.k. i nie ustosunkował się do nich w sposób prawidłowy w uzasadnieniu wyroku.

1. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit. g)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się do podnoszonej przez skarżącego kwestii pominięcia przez Sąd I instancji przy ustalaniu stanu faktycznego roli komisji zakładowych w każdej z sieci sklepów i przeprowadzeniu akcji „P. ” oraz jedynie koordynacyjnej roli Krajowego Sekretariatu [...]. W apelacji Oskarżyciel subsydiarny wskazał szczegółowo na fragmenty zeznań świadków M. B., D. P., A. B., M. S., P. S., a także dokument - Statut NSZZ „[...]”, które to dowody zostały przez Sąd I instancji uznane za wiarygodne i wynikało z nich, że Oskarżony jako przewodniczący organizacji związkowej w J. S.A. podejmował czynności związane z organizowaniem i kierowaniem akcją „P. ” w sklepach sieci „B..

Brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianego zarzutu skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażąco naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

2. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit. h)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się do podnoszonego przez skarżącego zarzutu pominięcia przez Sąd I instancji przy ustalaniu stanu faktycznego kwestii związanej z finansowaniem Krajowego Sekretariatu [...] NSZZ [...] oraz Krajowej Sekcji [...] NSZZ [...] ze składek odprowadzanych przez członków związku zawodowego, co wynikało z zeznań świadków M. B., D. P., A. B., P. S., S. B., które to dowody Sąd uznał za wiarygodne.

Brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianego zarzutu skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażąco naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k.

w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

3. odnośnie zarzutu apelacyjnego zawartego w pkt. 1 lit. i)

Sąd Okręgowy w Poznaniu nie odniósł się do podnoszonego przez skarżącego zarzutu pominięcia przez Sąd I instancji przy ustalaniu stanu faktycznego kwestii związanej z zainicjowaniem akcji „P.” przez Oskarżonego, co wynikało z dowodów w postaci artykułów prasowych i zrzutów ekranu z mediów społecznościowych, stanowiących załączniki do subsydiarnego aktu oskarżenia oraz załączników do pisma Oskarżyciela subsydiarnego z dnia 15 czerwca 2021 r. (w postaci komunikatów o akcji „P.”, artykułów prasowych, zrzutu ekranu z mediów społecznościowych), które to dowody Sąd uznał za wiarygodne.

Brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianego zarzutu skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

1. rażąco obrażę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku przez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na tym że Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyniku nierzetelnego rozpoznania środka odwoławczego nie poddał analizie zarzutów apelacji zawartych w pkt. 1 lit. j), k), 1) dotyczących zasądzonych przez Sąd I instancji kosztów postępowania i nie ustosunkował się do nich w sposób prawidłowy w uzasadnieniu wyroku.

Sąd Okręgowy nie odniósł się w żadnej mierze do argumentacji skarżącego przedstawionej w apelacji dotyczącej sposobu ustalania kosztów postępowania, stwierdzając tylko, że ustalenia Sądu I instancji są prawidłowe i je w pełni podziela.

Brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd odwoławczy od omawianych zarzutów skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

2. rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku przez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na tym że Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyniku nierzetelnego rozpoznania środka odwoławczego nie poddał analizie zarzutów apelacji zawartych w pkt. 2 apelacji dotyczących błędów w ustaleniach taktycznych mających wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy nie odniósł się w żadnej mierze do argumentacji skarżącego przedstawionej w apelacji dotyczącej błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, że:

1. Oskarżony P. A. nie kierował akcją protestacyjną 2 maja 2017 r.;
2. Oskarżony nie wyznaczał komukolwiek żadnych zadań w związku z akcją P.” 2 maja 2017 r. i nie mówił, co dane osoby w związku z tą akcją mają robić;
3. nie było scenariusza, gdzie ta akcja będzie się odbywać;
4. P. A. nie był głównym inicjatorem zorganizowania protestu, był jednym z wielu;
5. decyzje odnośnie akcji podejmowali pracownicy różnych sklepów;
6. pracownicy biorący udział w akcji „P.” nie podlegali kierownictwu.

Brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Sąd odwoławczy do omawianego zarzutu skutkowało brakiem prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku Sądu I instancji, co stanowi rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

7. rażącą obrazę prawa materialnego, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku, przez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na tym że Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyniku nierzetelnego rozpoznania środka odwoławczego nie poddał wszechstronnej i wnikliwej analizie zarzutu apelacji dotyczącego obrazu przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego Oskarżonemu (art. 26 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych) oraz nie ustosunkował się do niego w sposób prawidłowy w uzasadnieniu wyroku, w szczególności pominął fakt, że czynności organizatorskie

związane z akcją protestacyjną również mieszczą się w pojęciu „kierowania” akcją protestacyjną.

W kasacji wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja spowodowała, że uchylono zaskarżony wyrok i przekazano sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, choć powodem uchylenia nie było potwierdzenie zasadności zarzutów sformułowanych w tym nadzwyczajnym środku zaskarżenia.

Sąd Najwyższy stwierdził bowiem z urzędu zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu – art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W składzie tego sądu zasiadał SSO X. Y., który nominację na to stanowisko uzyskał w drodze konkursu przeprowadzonego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej po zmianach dokonanych ustawą z dnia 8 grudnia 1917 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). Wadliwość procedury, której efektem była rekomendacja Krajowej Rady Sądownictwa omówiona została w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 i w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Orzekający Sąd Najwyższy w pełni aprobuje stanowisko przedstawione w powyższych judykatach, z których wynika, że: Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. nie spełnia standardu organu konstytucyjnego i konwencyjnego, będąc w rzeczywistości organem zależnym od władzy ustawodawczej i wykonawczej, a uchwała z dnia 23 stycznia 2020 r., I BSA I-4110-1/20, jako zasada prawna, wiąże wszystkie składy Sądu Najwyższego. Na dezaprobatę zasługiwały tym samym decyzje Trybunału Konstytucyjnego odnoszące się do kwestii rzekomej konstytucyjności Krajowej Rady Sądownictwa w obecnym kształcie, podważające moc obowiązującą powołanej uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego oraz dokonujące odosobnionej interpretacji wiążących Polskę norm traktatowych.

Rozpoznanie sprawy zainicjowanej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia obrońcy należało zatem poprzedzić ustaleniem czy doszło w niej do wydania orzeczenia przez sąd w składzie nienależycie obsadzonym, w związku z instytucjonalną wadą w przeprowadzonym przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną w oparciu o przepisy ustawy z 8 grudnia 2017 r. procesie nominacyjnym sędziego zasiadającego w składzie orzekającym. Odpowiedź na te wątpliwości wymagała przeprowadzenia tzw. „testu niezawisłości”, którego założenia szczegółowo wskazano w uchwale Sądu Najwyższego: z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 i z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Kryteria tego testu oparte na wytycznych zawartych w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 1 grudnia 2020 r., nr 26374/18 przeciwko Islandii w sprawie Guðmundur Andri Ástráðsson, wymagają ustalenia czy w procesie powoływania sędziego doszło do naruszenia prawa krajowego, czy naruszenie to miało dostatecznie poważny charakter i czy zostało ono ustalone i naprawione na szczeblu sądów krajowych.

Do naruszenia prawa krajowego dojść może m.in. w układzie, w którym rekomendacja powołania sędziego pochodzi od organu uważanego za gremium niekonstytucyjne, ukształtowane odmiennie niż wynika to z art. 187 Konstytucji, który wbrew treści art. 186 ust.1 Konstytucji nie spełnia swej ustrojowej roli „stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów”. Za taki właśnie organ uznać należy ukształtowaną ustawą z 8 grudnia 2017 r. wadliwie powołaną i obsadzoną obecną Krajową Radę Sądownictwa, która *notabene* 28 października 2021 r. została wykluczona z Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa po ustaleniu, że nie jest niezależna od władzy. Ze względu na uwarunkowania ustrojowe kreowane przez skrajnie upolitycznioną Krajową Radę Sądownictwa w obecnym kształcie, wolno stwierdzić, że tryb, któremu poddały się osoby następnie nominowane do pełnienia urzędu sędziego w wyniku rekomendacji udzielonej przez ten organ, stanowił naruszenie prawa. Stanowiska organów międzynarodowych w wyrokach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przeciwko Polsce: z 22 lipca 2021 r., nr 43447/19 w sprawie Reczkowicz; z 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i nr 57511/19 w sprawie Dolińskiej-Ficek oraz Ozimka; z 3 lutego 2022 r., nr 1469/20 w sprawie Advance Pharma sp. z o.o.; z 15 marca 2022 r., nr 43572/18 w sprawie Grzędy; z 23 listopada 2023 r., nr 50849/21 w sprawie Wałęsy; wyrokach Trybunału

Sprawiedliwości Unii Europejskiej z: 15 lipca 2021 r., C-791/19 i z 21 grudnia 2023 r., C-718/21a, a także punkt widzenia Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 16 września 2022 r., III KK 339/22 głoszący, że wejście w życie przepisów art. 29 § 4 – 25 ustawy o Sądzie Najwyższym nie może prowadzić do obniżenia standardu dopuszczalności badania bezstronności (...) sędziowskiej oraz określenia skutków ich braku, wypracowanego w orzecznictwie TSUE i ETPCz - dopełniają twierdzenia, że dwa pierwsze kryteria testu wynikające z powołanej uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., zawsze będą wypadały negatywnie dla kandydata do pełnienia urzędu sędziego rekomendowanego przez mającą istotną rolę w procesie nominacji sędziowskich Krajową Radę Sądownictwa w obecnym kształcie.

Test, o którym mowa przeprowadzony został w odniesieniu do X. Y. przez Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. I KK 240/23. Wynik tego testu, z którego przeprowadzenia Sąd Najwyższy zdał szczegółową relację w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. I KK 240/23, był negatywny dla X. Y.. Sąd Najwyższy orzekający w sprawie P. A. w pełni podziela wywody zawarte w tym uzasadnieniu. Poparcie kandydata do Krajowej Rady Sądownictwa sędziego X. Y. spowodowało nie tylko awans na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Poznaniu, ale także powierzenie obowiązków sędziego dyscyplinarnego, powierzenie obowiązków Prezesa Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Poznaniu, powierzenie funkcji Prezesa Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu. W trakcie procedury nominacyjnej X. Y. poparł kandydaturę sędziego Ł. P. do Krajowej Rady Sądownictwa, a następnie dodatkowo J. D.. X. Y. został nadto wykładowcą w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, a w 2023 r. jako sędzia Sądu Okręgowego został powołany na stanowisko Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]. Trwa procedura konkursowa co do powołania X. Y. na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Poznaniu.

Podzielić należy wyrażony przez Sąd Najwyższy pogląd, że doszło do zmaterializowania się uzasadnionych wątpliwości odnośnie do instytucjonalnej bezstronności sędziego X. Y.. Nie tylko wyraźnie akceptował on działania władzy ustawodawczej i wykonawczej prowadzące do kryzysu praworządności, ale aktywnie działania te wspierał, osiągając realne korzyści osobiste i majątkowe.

W tej sytuacji, wobec ziszczenia się bezwzględnej przesłanki odwoławczej, konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku bez względu na treść podniesionych w sprawie zarzutów. Konieczne jest ponowne rozpoznanie przedmiotowej sprawy w postępowaniu odwoławczym przez Sąd należycie obsadzony.

[J.J.]

[r.g.]

Michał Laskowski Dariusz Kala Jarosław Matras

**Uzasadnienie zdania odrębnego SSN... złożonego do WYROK
Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2025 r., I KK 379/24**